

CYFARFOD	Y CYNGOR
DYDDIAD	21 IONAWR 2010
PWNC	STRATEGAETH WASTRAFF
AWDUR	DILWYN WILLIAMS Cyfarwyddwr Corfforaethol
PWRPAS	Mabwysiadu'r strategaeth ar gyfer 2010 hyd at 2025 er mwyn cwrdd ag amcanion y Cyngor a'r gofynion allanol sydd arnom.
ARWEINYDD PORTFFOLIO.	CYNGHORYDD W GARETH ROBERTS

1 Cefndir

- 1.1 Yn Hydref 2005 fe fabwysiadodd y Pwyllgor Amgylchedd raglen waith ar gyfer gwireddu strategaeth wastraff a sefydliwyd bryd hynny.
- 1.2 Erbyn hyn mae'r sefyllfa wedi symud ymlaen yn sylweddol ac mae angen adolygu ein sefyllfa gan lunio rhaglen newydd fydd yn mynd a ni ymlaen at 2025 a thu hwnt.
- 1.3 Amcan y strategaeth yw lleihau'r gwastraff sydd yn mynd i safleoedd tirlenw i ac mae yna nifer o yrwyr sy'n ein harwain i lawr y llwybr yma.
- 1.4 Yn gyntaf oll wrth gwrs mae'r ystyriaeth ôl troed ecolegol. Mae gosod gwastraff mewn safle tirlenwi yn ychwanegu'n sylweddol at nwyon tŷ gwydr (gyda methane 21 gwaith yn fwy niweidiol na CO²) ac yn defnyddio deunydd crai prin y byd.
- 1.5 Gyda hyn mewn golwg wrth gwrs mae Senedd Ewrop wedi gosod lwfansau ar gyfer y gwastraff pydradwy gaiff ei anfon i safleoedd tirlenwi ac os yw Cyngor yn anfon mwy na'r lwfans fe fydd yna gosbau ariannol i'w talu. Mae yna yrwyr economaidd i'r strategaeth hefyd felly. [Er gwaethaf y ffaith fod rhai o'r cynigion a nodir yn y strategaeth yn ymddangos yn fwy costus na thirlenwi - pan gymerir y cosbau ar gyfer lwfansau tirlenwi i ystyriaeth a'r cynnydd disgwylidig yn y gyfradd treth tirlenwi mae'r pendil yn symud y ffordd arall.]
- 1.6 Mae Llywodraeth y Cynulliad hefyd wedi gosod targedau ar gyfer elfennau eraill yn ymwneud ag ail gylchu a'r hyn gaiff ei anfon i dirlenwi ac mae'r strategaeth yn ceisio cyfarch y targedau hynny

hefyd. Mae'r Gweinidog dros yr Amgylchedd, Cynladwyedd a Thai wedi nodi ei bod yn bwriadu gwneud rhai o'r targedau yma yn rai statudol maes o law allasai olygu mwy o gosbau ariannol. Mae hi hefyd wedi nodi bwriad i wahardd rhag anfon rhai deunyddiau (e.e. bwyd, papur, caniau a.y.b) i safleoedd gwaredu.

- 1.7 Mewn gwirionedd felly fe allasai'r bygythiad ariannol fod yn fwy na'r hyn a nodir yn y strategaeth.

2 Y Strategaeth

- 2.1 Rhan 6 yr adroddiad atodol sy'n manylu beth yw cynnwys y strategaeth am y cyfnod i ddod a'r hyn y bwriedir ei wneud.
- 2.2 Bydd y Pennaeth Priffyrdd a Bwrdeistrefol yn darparu cyflwyniad byr i'r Cyngor yn crynhoi'r hyn y mae'r strategaeth yn ei olygu ac i roi eglurhad o'i gynnwys
- 2.3 Tra bod yna 12 o elfennau penodol yn cael eu nodi gellir gweld mai'r elfennau sydd am olygu'r gost fwyaf yw -

- Sefydlu darpariaeth ymdrin â gwastraff bwyd (prosiect GwyrAD) (Cymal 6.1.9)
- Sefydlu trefniadau ar y cyd ar draws Gogledd Cymru i ymdrin â gwastraff gweddilliol (Cymal 6.1.11);

Bydd Llywodraeth y Cynulliad yn cynnig cymorth ariannol i sefydlu'r cyfleusterau yma sydd yn cynorthwyo'r achos busnes. Fodd bynnag bydd hefyd yn golygu buddsoddiad sylweddol ar ran y Cyngor. O beidio ag ymgymryd â'r cyfleusterau yma fodd bynnag byddai'r gost lawer uwch.

Nodir y gwahaniaeth ar ffurf graff yn Atodiad D yr adroddiad gwreiddiol. Yn dilyn adolygiad pellach o'r ffigyrau nodwyd nad oedd y graff gwreiddiol yn cynnwys chwyddiant ar gyfer costau casglu. Nid yw hyn yn newid y casgliad ond er mwyn bod yn gyson fe roddir ffigyrau manwl ynghyd â graff diwygedig yn Atodiadau 1 a 2 i'r adroddiad hwn.

- 2.4 O ran yr effaith ar drigolion fe welir mai'r effeithiau mwyaf ar drigolion fydd -
- Y bwriad i gynyddu amllder casglu deunydd ail gylchu (bocs glas) a bwyd i wythnosol; (cymal 6.1.1.)
 - Yr ystyriaeth y bydd angen ei roddi i leihau maint y bin gwyrdd neu ystyried lleihau'r amllder casglu ymhellach (Cymal 6.1.7)

2.5 Unwaith y bydd y strwythurwaith yn ei le wrth gwrs yr hyn fydd yn allweddol i lwyddiant y strategaeth o hyn allan fydd cynyddu'r pwyslais ar addysgu ac anogaeth. (Cymal 6.1.8)

.3 Ystyriaeth gan y Cyngor

3.1 Rhaid tanlinellu fod yna oblygiadau difrifol iawn pe byddai'r Cyngor yn methu cyflawni'r strategaeth.

3.2 Os bydd y Cyngor yn ei fabwysiadu, byddwn yn symud ymlaen i ddatblygu'r gwahanol elfennau a bydd y Bwrdd wedyn yn gyfrifol am ystyried yr achosion busnes manwl ar gyfer y gwahanol elfennau hynny.

3.3 Mae'r strategaeth eisoes wedi bod o flaen y Pwyllgor Craffu Amgylchedd a barn y Pwyllgor hwnnw oedd y dylid argymhell i'r Cyngor ei fod yn mabwysiadu'r strategaeth gan nodi y bydd yn golygu'r angen i wynebu penderfyniadau anodd yn y dyfodol os am gyrraedd y targedau perthnasol.

3.4 Yn amlwg fe fydd hyn yn golygu cryn fuddsoddiad gan y Cyngor (er gwaethaf y cymorth ychwanegol y bydd Llywodraeth y Cynulliad yn ei gynnig) a gofynnir i'r Cyngor fabwysiadu'r strategaeth a'r gofynion buddsoddi sy'n gysylltiedig â hynny.

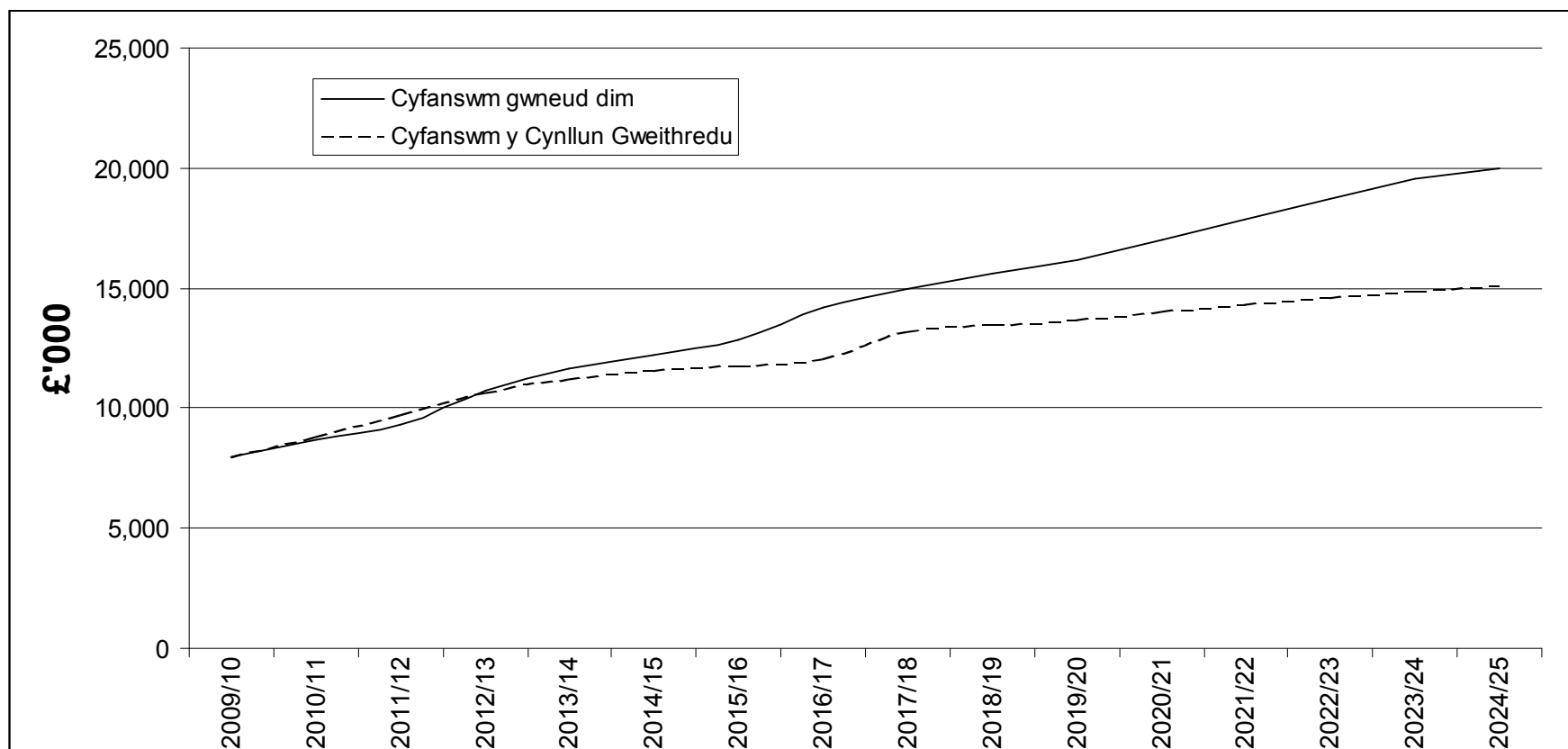
ATODIAD 1

CYMHARIAETH CYLLIDEBOL Y STRATEGAETH YN ERBYN GWNEUD DIM

Gwenud Dim

	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Rheoli ac ymwybyddiaeth	572	587	601	616	632	648	664	680	697	715	733	751	770	789	809	829
Costau gwaredu Uniongyrchol	3,498	3,585	3,675	3,767	3,861	3,958	4,057	4,904	5,263	5,395	5,530	5,657	5,788	5,921	6,058	6,198
Treth Tirlenwi	1,746	2,220	2,590	2,989	3,397	3,517	3,640	3,731	3,825	3,920	4,018	4,078	4,138	4,199	4,261	4,324
Dirwyon Lwfans Tirlenwi	0	0	0	745	979	1,214	1,449	1,633	1,816	2,000	2,183	2,631	3,079	3,528	3,977	3,956
Costau casglu	5,555	5,694	5,837	5,982	6,132	6,285	6,442	6,603	6,769	6,938	7,111	7,289	7,471	7,658	7,849	8,046
Grant Rheoli Gwastraff	(3,372)	(3,372)	(3,372)	(3,372)	(3,372)	(3,372)	(3,372)	(3,372)	(3,372)	(3,372)	(3,372)	(3,372)	(3,372)	(3,372)	(3,372)	(3,372)
Cyfanswm Costau	7,999	8,714	9,331	10,727	11,629	12,250	12,880	14,179	14,998	15,596	16,203	17,034	17,874	18,723	19,582	19,981
Effaith y Strategaeth																
Costau Ychwanegol GwyrAD (net)	0	38	38	801	810	826	842	859	876	893	911	929	948	967	987	1,007
Costau Ychwanegol Ynni o wastraff	0	0	0	0	0	0	0	0	3,539	3,485	3,426	3,441	3,371	3,356	3,285	3,145
Arbedion costau gwaredu	(39)	35	93	(204)	(199)	(192)	(173)	(915)	(1,476)	(1,529)	(1,584)	(1,626)	(1,683)	(1,733)	(1,793)	(1,865)
Arbedion Treth Tirlenwi	0	(137)	(308)	(511)	(646)	(735)	(1,011)	(1,125)	(3,603)	(3,693)	(3,786)	(3,842)	(3,898)	(3,956)	(4,014)	(4,073)
Arbedion dirwyon tirlenwi	0	0	0	(745)	(979)	(1,214)	(1,449)	(1,633)	(1,816)	(2,000)	(2,183)	(2,631)	(3,079)	(3,528)	(3,977)	(3,956)
Costau Casglu ychwanegol	0	192	611	626	642	658	674	691	708	726	744	763	782	801	821	842
Cyfanswm y strategaeth	7,960	8,842	9,765	10,694	11,257	11,593	11,763	12,056	13,226	13,478	13,731	14,068	14,315	14,630	14,891	15,081

CYMHARIAETH CYNLLUN GWEITHREDU GYDA GWNEUD DIM

A. Barn yr Aelodau Lleol/Views of the Local Member:
Dim yn fater lleol : Not a local matter

B. Barn y Swyddogion Statudol/The View of the Statutory Officers:

1. Prif Weithredwr/Chief Executive:

2. Swyddog Monitro/Monitoring Officer:

Dim i'w ychwanegu o ran priodoldeb.

Nothing to add in terms of propriety.

3. Prif Swyddog Cyllid/Chief Finance Officer:

Mae'n anochel y bydd cost gwaredu gwastraff yn cynyddu o ganlyniad i godiadau mewn treth tirlenwi, ayb. Cadarnhaf fod gweithredu strategaeth wastraff yn anorfod, gan na fyddai'n fforddiadwy nac yn gynaliadwy i "wneud dim". Yn amlwg, megis dechrau mae'r gwaith ar rai cynlluniau mawr arloesol, ac nid yw'n bosib amcangyfrif yr union gostau yn gywir.

Er hynny, daw rhai o'r costau sylweddol a amcangyfrifir yma gan ymgynghorwyr annibynnol, ac yn gyffredinol mae ei seiliau yn ymddangos yn rhesymol, ond bydd mwy o waith i'w wneud i addasu'r ffigyrau fel sy'n briodol. Mae'n glir y bydd raid newid rhai o arferion pobl Gwynedd, ond mae hynny yn anochel ac rwy'n cefnogi'r strategaeth gerbron.

Wrth gwrs, bydd angen symiau sylweddol ar gyfer elfennau o'r strategaeth, a bydd achosion busnes yn mynd drwy'r broses bidiau ar gyfer y rheiny, felly ffigyrau amlinellol sydd yma, a gofynnir i'r Cyngor gytuno i'r egwyddor ei fod yn fodlon buddsoddi ar y lefelau yma er mwyn gwireddu'r strategaeth.

--

It is inevitable that the cost of waste disposal will rise due to increases in landfill tax, etc. I confirm that implementation of a waste strategy is unavoidable, as it would be neither affordable nor sustainable to "do nothing". Obviously, the work on some large ground breaking schemes has only just commenced, and it is not possible to estimate the exact cost with accuracy.

However, some of the costs estimated here have come from specialist consultants, and generally their basis appears to be reasonable, but additional work will be carried out to adjust these figures as necessary. Clearly, some plans will mean changing Gwynedd residents' routine, but that is inevitable and I support the strategy submitted here.

Of course, substantial amounts of investment will be needed for elements of the strategy, and business cases will go through the bidding process in respect of those, therefore the figures submitted here are preliminary estimates, and the Council is asked to agree in principle that it is willing to invest at this level in order to accomplish the strategy.

C. Papurau Cefndir/Background Papers

CH. Goblygiadau Polisi/Policy Implications

Y strategaeth yma fyd dyn gosod y polisi i'w ddilyn yn y cyfnod 2010-2025.

This strategy sets the policy to be followed for the period 2010-2025.